

Brunon Hołyst

**KAZIMIERZ PIERZCHAŁA, *DESTYGMATYZACJA
PRZESTĘPCÓW W ŚWIETLE MAGISTERIUM
KOŚCIOŁA ORAZ POGŁĄDÓW NA RESOCJALIZACJĘ,*
OFICYNA WYDAWNICZA IMPULS, KRAKÓW 2016
(*RECENZJA KSIĄŻKI*)**

Książka ks. dr. hab. Kazimierza Pierzchały pt. *Destygmatyzacja przestępców w świetle Magisterium Kościoła oraz poglądów na resocjalizację* ma charakter ściśle teoretyczny, składa się z siedmiu rozdziałów, podzielonych na dwie części, wstępu, refleksji końcowej w zamian zakończenia, bogatej bibliografii (również w języku angielskim), uwzględniającej najnowsze publikacje dotyczące rozważanego przez Autora problemu oraz streszczenie w trzech językach (polskim, angielskim i niemieckim). Zamiarem autora publikacji było, cytując: „włączenie się do trwającej na powyższe tematy debaty z perspektywy Magisterium Kościoła, traktującego każdą jednostkę ludzką jako obdarzony godnością byt osobowy – a więc dotyczyć to będzie również i tych wszystkich osób, które w sensie tak prawnym, jak i psychologicznym, zostały zakwalifikowane jako przestępcy z powodu postaw stojących w sprzeczności z dobrem wspólnym zbiorowości, w której przyszło im żyć. Resocjalizacja tych osób, ich powrót do normalnego życia na zasadach pełnoprawnych i wartościowych z punktu widzenia ogółu członków danej społeczności, jest, jak wiadomo, procesem niezwykle złożonym i wymagającym ogromnego wysiłku wszystkich stron uczestniczących w tym procesie: placówek resocjalizacyjnych i związanych z nimi kuratorów, pedagogów i duszpasterzy, rodzin i środowisk osoby, która weszła w konflikt z prawem oraz w równym stopniu samych przestępców”. Bez wątpienia założony cel został spełniony.

Część pierwsza książki – zgodnie z informacją Autora – opisuje kryzys dotychczasowych podejść w resocjalizacji i przykładowe kierunki jego przewycięzania, uwzględniające niezbędnosć destygmatyzacji w procesie resocjalizacyjnym, co nadaje publikacji szerszą perspektywę rozważań i stanowi niewątpliwie o wartości tej książki. Trzeba też podkreślić, że jej Autor był wieloletnim praktykiem w obszarze funkcjonowania więziennictwa, doświadczając jego problemów. Zwracam przy tym uwagę na – jak sądzę – mające niebagatelne znaczenie dla procesu resocjalizacji warunki kulturowo-cywilizacyjne i społeczne, które

stanowią szersze tło wspomnianego kryzysu, a same podlegając deformacjom, są zarazem źródłem społecznych patologii.

Część ta składa się z trzech rozdziałów, opisujących: w pierwszym *Kryzys dotychczasowych metod resocjalizacyjnych*, w drugim *Reorientację podejść – przegląd wybranych stanowisk* i w trzecim *Wychowanie integralne i resocjalizacja przestępców w świetle Magisterium Kościoła*.

Część druga publikacji została poświęcona rozważaniom dotyczącym destygmatyzacji przestępców w różnych kontekstach resocjalizacyjnych, ujmowanych na gruncie poszczególnych zasad życia społecznego, wypracowanych i podanych przez Magisterium Kościoła. Owe fundamentalne zasady życia wspólnotowego ludzi, o których mówi Kościół, zakorzenione w chrześcijańskiej antropologii, zdają się w sposób obiecujący wychodzić naprzeciw oczekiwaniom współczesnej resocjalizacji w korespondencji z najnowszymi podejściami w pedagogice resocjalizacyjnej i penitencjarnej.

Część ta składa się z czterech rozdziałów, ponumerowanych w kolejności od początku publikacji, rozdziałów opisujących: w czwartym *Stygmatyzację jako społeczną reakcję obronną wobec przestępców*, w piątym *Destygmatyzację przestępców jako integralny element resocjalizacji i realizacji fundamentalnych zasad życia społecznego według Magisterium Kościoła*, w szóstym *Przełamywanie stygmatyzacji w warunkach duszpasterstwa więziennego* i w siódmym *Dodatkowe konteksty resocjalizacyjne destygmatyzacji przestępców*.

Publikacja pt. *Destygmatyzacja przestępców w świetle Magisterium Kościoła oraz poglądów na resocjalizację*, stanowi koherencyjną całość. Jest to pozycja ważna i potrzebna. Wpisuje się ona w naukowy nurt rozważań, dotyczących modernizacji polskiego więziennictwa i zadań duszpasterstwa więziennego w strukturze Służby Więziennej. Autor w swoich pozycjach książkowych oraz licznych artykułach konsekwentnie kontynuuje naukowe zainteresowania, dotyczące osób pozbawionych wolności, łącząc zagadnienie resocjalizacji, destygmatyzacji osób pozbawionych wolności z Magisterium Kościoła. Należy też podkreślić, że na przestrzeni lat następowała wyraźna eksploracja badań, która jest wyraźnie widoczna w książkach: *Kapelan więzienny w procesie resocjalizacji penitencjarnej* oraz *Skazani ale nie potępieni*.

Ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała umiejętnie łączy zainteresowania naukowe dotyczące więziennictwa, a szczególnie duszpasterstwa więziennego, z pełnioną, praktyczną posługą w więzieniu. W latach 2001-2011 był kapelanem Aresztu Śledczego Warszawa–Służewiec oraz rzecznikiem prasowym Naczelnego Kapelana Duszpasterstwa Więziennego RP. Za swoją działalność naukową, posługę więzienną i społeczną został uhonorowany m.in. brązową odznaką penitencjarną oraz odznaczeniem Ministra Sprawiedliwości za wybitne zasługi resocjalizacyjne w pracy z osadzonymi.

Książka ks. dr. hab. Kazimierza Pierzchały swoją treścią teoretyczną obejmuje funkcjonowanie polskiego więziennictwa, w strukturze którego występuje dusz-

pasterstwo więzienne, nabiera dodatkowej wartości dzięki badaniom empirycznym, koncentrującym się na sferze religijno-duchowej osób pozbawionych wolności. Nowatorskie połączenie zagadnienia „destygmatazacji” w ujęciu Magisterium Kościoła, a następnie z punktu widzenia współczesnych poglądów na resocjalizację, jest cenne.

A REVIEW OF THE BOOK “THE DESTIGMATIZATION OF CRIMINALS IN THE LIGHT OF THE MAGISTERIUM OF THE CHURCH AND THE VIEWS ON SOCIAL REHABILITATION” BY KAZIMIERZ PIERZCHAŁA, IMPULS PUBLISHING HOUSE, KRAKÓW 2016 (THE BOOK REVIEW)

Abstract

The destigmatization of criminals in the light of the Magisterium of the Church and the views on social rehabilitation book is strictly theoretical. The intention of the author of the publication was, I quote: “Getting involved in the current debates on the above subjects from the perspective of the Magisterium of the Church, treating every human individual as a personal existence given the dignity and so it will also concern of these all persons, which in a legal meaning, as well as psychological, were categorised as criminals because of attitudes standing at variance with the common wealth of the community in which they happened to live. Rehabilitation of these persons, their return to the normal life of the community on the rightful and valuable principles from a point of view of the whole members of a given community is, as known, a process unusually complex and requiring immense effort of all participating parties in this process: of rehabilitation institutions and probation officers associated with them, teachers and priests, families and circles of the person which entered into conflict with law and to the same degree with the very criminals”. Without a doubt an established purpose was accomplished.

The mentioned publication constitutes the coherent whole. It is an important and needed position. It is becoming part of a scientific course of the deliberations concerning the modernization of the Polish prison system and tasks of the prison pastoral work in the structure of the Prison Service. The author is competently linking scientific interests concerning the prison system, and particularly the prison pastoral work, with the performed earlier practical service in prison. Innovative connections of the issue of the “destigmatization” in the grasp of the Magisterium of the Church, and then from the point of view of contemporary views on the rehabilitation, are valuable.

